
Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Uwarunkowania prawne i organizacyjne zarządzania instrumentami finansowymi polityki spójności w perspektywie finansowej 2014–2020	21
1.1. Podstawy prawne i kierunki wsparcia polityki spójności UE	21
1.1.1. Podstawy programowania polityki spójności w perspektywie 2014–2020	21
1.1.2. Cele proinwestycyjnej i proinnowacyjnej polityki spójności	35
1.2. Nowy paradygmat europejskiej polityki spójności w latach 2014–2020	39
1.2.1. Model europejskiej polityki spójności w bieżącej perspektywie finansowej	39
1.2.2. Znaczenie dla Polski europejskiej polityki spójności perspektywy finansowej 2014–2020	50
1.3. Czynniki warunkujące wdrażanie polityki spójności UE w Polsce – wyniki badań ankietowych	57
1.3.1. Ograniczenia w procesie pozyskiwania środków z budżetu UE w perspektywie 2007–2013	57
1.3.2. Przygotowanie beneficjentów do pozyskiwania środków z budżetu UE	66
1.3.3. Wnioski i rekomendacje dotyczące zarządzania środkami UE w perspektywie finansowej 2014–2020	71
1.4. Zasady ewaluacji w polityce spójności UE	73
1.4.1. Wykaz instytucji i obowiązków w procesie ewaluacji	73
1.4.2. Wskaźniki ewaluacji	77

Rozdział 2

Zadania instytucji UE i państw członkowskich w procesie zarządzania instrumentami finansowymi polityki spójności	81
2.1. Zasada podziału zarządzania w wykonaniu budżetu UE	81
2.1.1. Podstawy prawne podziału zarządzania	81
2.1.2. Istota zasady podziału zarządzania	86
2.1.3. Instytucje w procesie kontroli wykonania budżetu UE	94
2.2. Obowiązki państw członkowskich w zakresie zarządzania środkami europejskimi w perspektywie 2014–2020	98
2.2.1. System przepływu środków UE	98
2.2.2. Zasady zarządzania finansowego w perspektywie 2014–2020	100
2.2.3. Rozliczanie nieprawidłowości i korygowanie wydatków	107
2.3. Obowiązki Komisji Europejskiej w procesie zarządzania środkami UE	112
2.3.1. Działalność kontrolna Komisji Europejskiej w zakresie środków UE	112
2.3.2. Audyty prowadzone przez dyrekcje generalne Komisji Europejskiej	116
2.4. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) w procesie zwalczania korupcji środków UE	119
2.4.1. Organizacja i zadania OLAF	119
2.4.2. Dochodzenia administracyjne prowadzone przez OLAF	125
2.5. Rola Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO) w procesie kontroli budżetu UE	133
2.5.1. Struktura i zadania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego	133
2.5.2. Tryb działań kontrolnych i podejmowania decyzji	136
2.5.3. Poświadczanie wiarygodności rachunków oraz prawidłowości i legalności transakcji	138

Rozdział 3

Krajowe zasady kontroli środków UE stosowane przez instytucje uczestniczące w procesie ich wdrażania w perspektywie 2014–2020	141
3.1. System zarządzania i kontroli środków UE w Polsce	141
3.1.1. Podstawy prawne systemu zarządzania i kontroli środków UE	141
3.1.2. Organizacja systemu zarządzania i kontroli	144
3.2. Zadania instytucji w procesie zarządzania środkami UE i ich kontroli	151
3.2.1. Funkcje kontrolne instytucji zarządzających, wdrażających i pośredniczących	151
3.2.2. Instytucje certyfikujące wydatki	161
3.2.3. Instytucja audytowa	164

3.3. Schematy kontroli projektów współfinansowanych ze środków UE	168
3.3.1. Procedury kontroli projektów współfinansowanych ze środków UE	168
3.3.2. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej środków UE	186
3.3.3. Poświadczanie deklaracji wydatków i wniosku o płatność	193
3.4. Zasady audytu desygnacyjnego środków UE	198
3.4.1. Istota audytu desygnacyjnego	198
3.4.2. Rola instytucji audytowej w procesie audytu desygnacyjnego	203
3.4.3. Procedura audytu desygnacyjnego	204

Rozdział 4

Zakres kontroli organów państwa w procesie wykorzystania środków UE w Polsce

	210
4.1. Zasady kontroli skarbowej środków UE	210
4.1.1. Zakres i procedury kontroli skarbowej	210
4.1.2. Procedura audytu projektów współfinansowanych z funduszy unijnych	215
4.1.3. Zadanie audytowe projektu współfinansowanego z funduszy unijnych	219
4.2. Instytucje kontrolne w procesie zamówień publicznych finansowanych ze środków UE	226
4.2.1. Działalność kontrolna prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	226
4.2.2. Przeprowadzanie przez NIK kontroli udzielania zamówień publicznych	233
4.2.3. Ocena funkcjonowania systemu kontroli zamówień publicznych – wyniki badań ankietowych	243
4.2.4. Rekomendacje dotyczące systemu zamówień publicznych wynikające z przeprowadzonych badań	248
4.3. Kontrola środków UE wykonywana przez NIK	250
4.3.1. Zasady organizacji kontroli NIK	250
4.3.2. Procedury kontroli projektów współfinansowanych ze środków UE	254
4.4. Kontrola RIO w zakresie gospodarowania środkami UE przez samorząd terytorialny	261
4.4.1. Podstawy prawne kontroli RIO oraz jej kryteria	261
4.4.2. Formy nadzoru RIO nad wydatkowaniem środków UE	265
4.5. Zasady koordynacji działań kontrolnych	267
4.5.1. Procedury współpracy pomiędzy instytucjami kontrolnymi	267
4.5.2. Ocena współpracy instytucji kontrolnych – wyniki badań ankietowych	269

Rozdział 5**Zasady współdziałania organów kontroli w procesie wykrywania nadużyć finansowych dotyczących środków UE w Polsce 275**

5.1. Definicja i charakterystyka nadużyć finansowych w zarządzaniu środkami unijnymi	275
5.1.1. Identyfikowanie zmywy przetargowej	277
5.1.2. Konflikt interesów	292
5.1.3. Korupcja	297
5.1.4. Fałszowanie dokumentów	303
5.2. Przesłanki występowania nadużyć finansowych środków UE	304
5.2.1. Rodzaje występujących nadużyć finansowych	304
5.2.2. Zasady postępowania pracowników instytucji zarządzających środkami UE	311
5.3. Postępowanie w procesie wykrywania nadużyć finansowych środków UE	315
5.3.1. Analiza ryzyka nadużyć finansowych	318
5.3.2. Metody wykrywania nadużyć finansowych	323
5.3.3. Procedury udostępniania i wymiany informacji w zakresie nadużyć finansowych	331
5.3.4. Działania w zakresie raportowania, korygowania i odzyskiwania środków UE	335
5.4. Procedury współpracy organów kontroli w procesie postępowania z nadużyciami finansowymi dotyczącymi środków UE	337
5.4.1. Procedury współpracy z instytucją audytową i krajowymi organami śledczymi	337
5.4.2. Zasady współpracy z OLAF	340
5.4.3. Zasady współpracy z UOKiK	341
5.4.4. Zadania pełnomocnika rządu ds. zwalczania nieprawidłowości finansowych na szkodę RP lub UE w Ministerstwie Finansów	343

Zakończenie 345**Bibliografia 353**